

Jihočeská univerzita v Českých Budějovicích
Pedagogická fakulta
Katedra pedagogiky a psychologie

Bakalářská práce

Mediální pedagogika v mateřských školách

České Budějovice

2010

Vedoucí bakalářské práce

prof. Dr. Gabriel Švejda CSc.

Vypracovala

Kateřina Jirasová

Poděkování:

Děkuji vedoucímu bakalářské práce prof. Dr. Gabrielu Švejdovi CSc., za rady, důležité připomínky a metodické vedení mé bakalářské práce.

Dále bych chtěla poděkovat především rodičům dětí, kteří mi svěřily své děti k mým výzkumným účelům a samozřejmě děkuji zúčastněným dětem.

Prohlášení:

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci na téma „Mediální pedagogika v mateřských školách“ vypracovala samostatně s použitím uvedených pramenů literatury, které uvádím v seznamu.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své bakalářské práce, a to v nezkrácené podobě, archivovaných pedagogickou fakultou elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou Univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách.

V Českých Budějovicích

Kateřina Jirasová.....

Anotace:

Jirasová K : Mediální pedagogika v mateřských školách

Bakalářská práce 2010

Hlavním tématem bakalářské práce jsou média jako taková. Jejich vznik, historie ale především jejich vliv na lidskou společnost. A to jak vliv kladný, tak i záporný. Celá práce se zaměřuje na děti předškolního věku. Jak děti s médii pracují, jak je poznávají či jak už je znají.

Bakalářská práce je rozdělena na dvě části, teoretickou a praktickou.

V teoretické části práce se zabývám nejen samotným vznikem médií, co vlastně pojem médium znamená, jeho rozdělením apod. Ale také samotnou komunikací, masovou a mediální komunikací a jednotlivými médii jako jsou televize a počítač.

V praktické části se soustředuji na jednotlivá média jako je televize, počítač a jiné. Spolu s dětmi během celého týdne přicházíme na to, jak s těmito médii pracovat, jak nejlépe s nimi zacházet, tak aby pro nás byly co nejvíce účinné. Vše je pojato formou hry a vedeno metodu navozeného příběhu, ve kterém se děti celý týden pohybují.

Klíčová slova :

- Média
- Pedagogika
- Komunikace
- Masové médium,masová komunikace

Annotation :

Jirasová K. : Medial pedagogy in nurseries

Bachelor's work 2010

The main theme of the bachelor's work are media themselves- their origin, past history and most important their influence (positive and negative) on the human society. The whole work is focused mainly on children in preschool age-the way they work with the media and how they are getting to know it.

The work is divided into two sections-theoretical and practical.

In the theoretical part I am focusing not only on the origin of media and the meaning of it, but also on their types such as mass and media communication.

In the practical part I am focusing on specific media such as television, computers and the like. During the week we are working with children trying to figure out how to work with these media, how to best manipulate them and use them so they are as efficient for us as they can be. It is all done through a game with a made up story line that the children are following throughout the whole week

Key words :

- Media
- Pedagogy
- Communication
- Mass Media, Mass Communication

OBSAH

Úvod.....	8
Teoretická část	
1)Pojem médium.....	10
2)Rozdělení médií.....	11
3)Vývoj lidské komunikace.....	13
3.1.Periodizace vývoje lidské komunikace.....	13
3.2.Typologie mezilidské komunikace.....	13
4)Masová média.....	15
4.1.Přítomnost masového publika.....	15
4.2.Prostředky přenosu zpráv.....	15
4.3.Veřejná dostupnost zpráv.....	15
4.4.Periodicita.....	16
4.5. Neexistence přímého kontaktu mezi kom. a příj.....	16
4.6.Náhodná a neplnohodnotná zpětná vazba.....	16
5)Proces masové komunikace.....	17
5.1.Zdroj.....	18
5.2.Kódování.....	18
5.3.Sdělení.....	19
5.4.Dekódování.....	19
5.5.Příjemce sdělení.....	19
6)Mediální komunikace.....	20
7)Jednotlivá média.....	21

7.1.Počítačové hry.....	21
7.2.Děti a televize.....	21

Praktická část

1) Cíl.....	25
2) Popis výzkumné skupiny a objektu.....	26
2.1.Charakteristika mateřské školy.....	26
2.2.Charakteristika dětí.....	27
3) Způsob a postu výzkumu.....	28
4) Charakteristika týdenního výzkumného bloku.....	29
4.1.Cíl.....	29
4.2.Doba trvání výzkumu.....	29
4.3.Počet dětí.....	29
4.4.Věk dětí.....	30
4.5.Organizace.....	30
4.6.Pomůcky.....	30
4.7.Metody.....	30
5) Průběh činností během celého týdne.....	31
6) Hodnocení celého týdne.....	38
7)Závěr.....	39
Seznam použité literatury.....	40
Přílohy.....	41

ÚVOD

Média jako taková jsou v poslední době všude kolem nás. Někteří je považují za jakýsi problém či něco, co jejich život nějakým způsobem ovlivňuje. Některé kladně a některé však záporně. To už je na posouzení každého z nás. Avšak lidé si v posledních letech tzv. „přichází na chuť“ takovému médiu, které je jemu samotnému přínosem. Pokud mluvíme např. o televizi jako takové, nebo jejich pravidelných přenosech televizních zpráv, které nám přinesou spoustu informací, které si každý z nás zpracuje sám. Nebo např. mobilní telefon, bez kterého se někteří z nás neobejdou jedinou chvílí, neodejdou z domu, aniž by ho neměli při sobě. Protože co kdyby náhodou nemohli dostat zprávu dostatečně včas. A co teprve médium, které můžeme považovat za „vládnoucí“ a to internet. Najde se čím dál tím víc lidí, kteří jen co vstanou, přijdou do práce či z práce, a ihned zapínají svůj počítač a otvírají kolonku s Internet Explorer. Vždyť kde se co nejdříve dočtou, co se právě děje ve světě nového, kde se setkávají se svou řadou přátel, kteří jim řeknou taktéž spoustu užitečných informací a novinek.

Dále noviny, rozhlas, časopisy nám přinášejí spoustu informací jak důležitých, tak i nepodstatných, snaží se nás bavit, přinášejí nám spoustu uvolnění i napětí a také nám nabízí spoustu témat ke konverzaci s jinými lidmi. Noviny dostáváme ve stejný den, časopisy vydávají ve stejný den či měsíc, doma nebo v autě máme naladěnou oblíbenou rádio stanici. A my si podle médií často organizuje svůj život.

Smyslem této práce je ukázat především kladné stránky médií, jejich správné využití a postupy jak se s médii naučit žít. S médii se setkávají již naši nejmenší. A proto se budu zabývat, jak děti předškolního věku znají média, jak s nimi umí zacházet, jak je správně využívat, aby jim byla prospěšná. Nejvíce se zaměřím na využití televize, počítače a mobilních telefonů. Chtěla bych zjistit, co z toho děti mají ve své blízkosti a okolí (doma, ve školce), co je nejvíce baví a jak je to ovlivňuje.

Nejenže se v této práci seznámíme s některými druhy médií, ale také s jejich historií, využitím a jejich správným pojetím.

TEORETICKÁ ČÁST

1) Pojem médium

Co pojem médium vlastně znamená? Můžeme najít několik definic a vysvětlení, některé se mohou velmi dobře podobat a nebo naopak zcela lišit.

Pojem média rozhodně patří mezi nejpoužívanější pojmy současnosti. Sociologové, psychologové, novináři i politici o médiích mluví a píší často a v nejrůznějších souvislostech a významech. Mají tím na mysli především tisk, rozhlas, televizi, popř. média založená na digitálním zpracování a přenosu dat, která nesou nejasné označení „nová“. Význam pojmu média je však širší. Ze slova médiu je zřetelně patrný jeho původ. Vychází z latiny a znamená „*prostředek, prostředníka, zprostředkující činitel*“ tedy to, co něco zprostředkovává, zajišťuje. S výrazem či pojmem médium se tak můžeme setkat ve fyzice, chemii, biologii, výpočetní technice i teorii sociální komunikace. A právě obory, které se věnují různým projevům mezilidské, sociální komunikace, označují pojem „médium“to, co zprostředkovává někomu nějaké sdělení tedy médium komunikační.¹

Média existují na naší planetě prakticky stejně dlouho jako mezilidská komunikace. Od jejího vzniku pak ovlivňují historicko-společenský vývoj lidstva. Bez obav můžeme říci, že bez médií by kulturní posun společnosti nebyl prakticky možný. Společně s vývojem společnosti se mění i podoba médií a jejich výkon. Mezi lidmi je zakódována snaha o zachování sdělení pro současné, ale hlavně příští generace, stejně jako snaha o šíření informací do celého světa. To vše společně s dalšími vlivy jsou faktory, které vedou k neustálému zdokonalování médií.

¹ Jiráková, J., Kopplová, B. *Média a společnost*. Praha: Portál s.r.o., 2003, 2007, (ISBN 978-80-7367-287-4)

2)Rozdělení médií

Média můžeme rozdělovat i na tzv. mediální instituce.

Mediální instituce dělíme podle typu technologie použité k přenosu sdělení (například na rozhlas, televizi, tisk atd.) Někdy se dělí ještě v rámci jednoho typu (např. na regionální či celostátní tisk). Měli bychom vědět, že mediální instituce jsou umístěny ve veřejném prostoru, což znamená, že se zabývají veřejnými záležitostmi za veřejným účelem a pracují pro celou veřejnost.²

Dělení médií podle nosiče sdělení

Média, ať už jsou jako technické prostředky, či mediální instituce, dělíme podle nosiče sdělení na :

1) tištěná (noviny, časopisy, letáky)

2) elektronická (rozhlas, televize)

3)multimédia (internet)

Ad1) Tištěná média jsou nejstaršími prostředky masové komunikace. Zásadním mezníkem ve vývoji tohoto média byl vynález knihtisku, tedy metody tisku pomocí olovených razítek.

Od vzniku knihtisku uplynulo ještě hodně času, než se objevily tisky, které bychom mohli označit za první periodické noviny či jejich předchůdce.

Dnešní noviny osloví denně stovky tisíc čtenářů. Před rokem 1989 bylo v tehdejší Československu registrováno 722 titulů periodického tisku, který byl ve větší míře dotován státem. Dnešní noviny jsou už výhradně v soukromém vlastnictví právnických a fyzických osob. V současné době je na našem trhu okolo tří tisíc titulů (např. MF Dnes, Právo, Lidové noviny, Hospodářské noviny a Blesk)

² Pospíšil, J., Závodová, L. *Mediální výchova*. Computer Media, 2009, (ISBN 978-80-7402-022-3)

Ad.2) Sdělovací média v podobě filmu, rozhlasového či televizního vysílání nebo internetu byla vždy vnímána jako význačný nástroj, pomocí kterého je možné působit na člověka či ovlivňovat veřejné mínění celé společnosti.

Ad.3) Multimédia někdy označována za „nová média“ jsou společenskými nosiči sdělení, řadíme je však pod elektronická média. Jde o digitální prostředky komunikace, které jsou schopné přenášet kombinace obsahů.³

³ Pospíšil, J., Závodová, L. *Mediální výchova*. Computer Media, 2009, (ISBN 978-80-7402-022-3)

3) Vývoj lidské komunikace

V médiích se bavíme i o mediální komunikaci. Nejprve se bavíme o vzniku komunikace samotné.

3.1. Periodizace vývoje lidské komunikace

DeFleur a Ball-Rokeach se pokusili periodizovat vývoj lidské komunikace podle převažujícího způsobu komunikace v daném období. Rozlišili pět základních etap ve vývoji lidské komunikace :

1) epochu znamení a signálů

2) epochu mluvení a jazyka

3) epochu psaní

4) epochu tisku

5) epochu masové komunikace

Tyto epochy nepředstavují střídání jednotlivých způsobů komunikace, nýbrž jejich přidávání ke stávajícím komunikačním možnostem uživatelů. V každé následující epoše se tak v nejrůznější podobě a s nejrůznější funkcí uchovávají média z předcházejících epoch.⁴

3.2. Typologie mezilidské komunikace

Nejběžnější způsob rozlišování jednotlivých typů komunikace se děje podle toho, v jaké rovině organizace (uspořádání) společnosti se komunikace odehrává. Podle tohoto rysu lze rozlišit komunikaci :

a) intrapersonální (komunikace se sebou samým, např. při zpracování nového poznatku jedincem či zvažování výhod různých řešení před rozhodnutím)

b) interpersonální (komunikace mezi dvěma až třemi lidmi, tedy diadická či triadická)

c) skupinová (komunikace uvnitř nějaké ustavené skupiny, např. rodiny)

⁴ Jiráková, J., Kopplová, B. *Média a společnost*. Praha: Portál s.r.o., 2003, 2007, (ISBN 978-80-7367-287-4)

d) meziskupinová (komunikace mezi ustavenými skupinami např. mezi třídami ve škole, mezi sportovními týmy, či mezi zájmovými skupinami uvnitř nějaké komunity)

e) institucionální/organizační (komunikační procesy v rámci politického systému, uvnitř podnikatelského subjektu, mezi takovými subjekty atd.)

f) celospolečenská (komunikační procesy, jež jsou potenciálně dostupné všem příslušníkům určité společnosti-sem spadá i komunikace podmíněná existencí masových médií, tedy mediální komunikace.⁵

⁵ Jirák,J.,Kopplová,B. *Média a společnost*.Praha:Portál s.r.o.,2003,2007,(ISBN 978-80-7367-287-4)

4) Masová média

Mezilidská komunikace je často tak trochu mechanisticky chápána jako úspěšné vyslání a přijetí nějakého smysluplného „sdělení“ tedy jako završený přenos sdělení od podavatele k příjemci. “Sdělení“, jež masová média nabízejí, jsou často vyjádřena v řeči (tedy za použití přirozeného jazyka jako primárního komunikačního kódu), ale pro jejich sestavení je možné použít i jiné kódy (např. obrazové či hudební)

4.1. Přítomnost masového publika

Předpokladem masové komunikace je přítomnost masového publika, tedy široké nediferencované (nerozlišené, blíže neurčené) skupiny lidí, kteří jsou v procesu masové komunikace pasivními příjemci sdělení. Jednotliví členové publika mezi sebou nemají vazby jako u skupinové komunikace.

4.2. Prostředky přenosu zpráv

Jelikož masová komunikace oslovuje široké publikum, musí mezi něj a komunikátora vstoupit prostředník (médiu), který umožní přenést sdělení jednoho subjektu (komunikátora) celé skupině příjemců. Právě k tomuto účelu slouží prostředky hromadné komunikace, tedy masová média (někdy také masmédia).

4.3. Veřejná dostupnost zpráv (informací)

Další podmínkou masové komunikace je veřejnost veškerý sdělení, vycházejících z vlastního principu tohoto typu komunikace. Tím, že komunikátor předkládá sdělení širokému publiku, činí z něj automaticky sdělení veřejné. Televizní pořad uvedený ve veřejnoprávní televizi stěží utajíte. Komunikátor tedy předem předpokládá, že sdělení bude dostupné všem členům širokého publika.

4.4. Periodicita

Periodicita v masové komunikaci znamená, že se zprávy k příjemci dostávají v určitých intervalech. Například v televizi jsou to každý den večerní zprávy, v rozhlasu zprávy v každou celou hodinu, v případě novin pak forma jejich vydání-deník, týdeník, měsíčník atd.

4.5. Neexistence přímého kontaktu mezi komunikátorem a příjemcem

Podstata masové komunikace neumožňuje přímý kontakt mezi komunikátorem a příjemci sdělení. Kontakt, který mezi nimi vzniká, je zcela neosobní, probíhá pomocí prostředků hromadného sdělování-médií. Ta publiku suplují pocit, že je přímé interakci s komunikátorem, a vytvářejí časovou a prostorovou vzdálenost mezi účastníky komunikace.

Rovněž zde nedochází k výměně rolí jako u interpersonální a skupinové komunikace. Příjemce zůstává příjemcem a komunikátor komunikátorem.

4.6. Náhodná a neplnohodnotná zpětná vazba

Když při interpersonální či skupinové komunikaci komunikátor něco vysloví, máme okamžitě možnost reagovat neboli podat zpětnou vazbu. To v případě masové komunikace prakticky není možné. Skupina lidí, kteří se neznají, už ze své podstaty nemůže jednotně reagovat. Navíc masmédiá tuto možnost prakticky nenabízejí.

Masová komunikace umožňuje velkoplošné šíření informací do širokého anonymního a také jazykově a kulturně rozličného publika. Sdělení je šířeno periodicky prostřednictvím prostředků hromadného sdělování (masových médiích), přičemž tok informací je jednostranný, bez možnosti přímé reakce příjemců a jejich kontaktu s komunikátorem.⁶

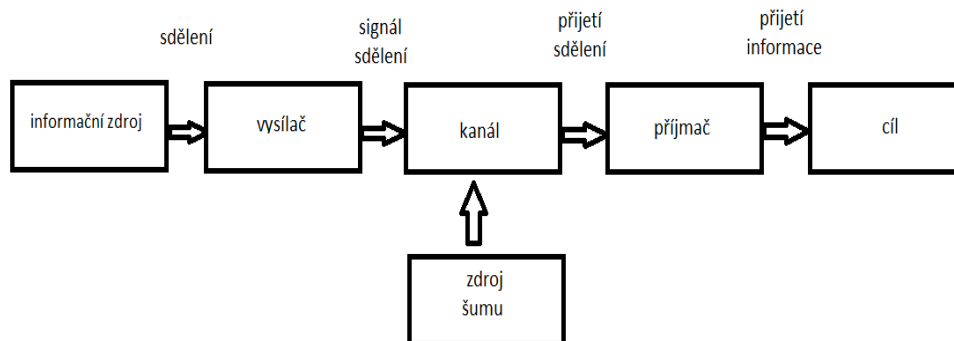
⁶ Pospíšil, J., Závodová, L. *Mediální výchova*. Computer Media, 2009, (ISBN 978-80-7402-022-3)

5) Proces masové komunikace

Každá komunikace je ve své podstatě procesem. Do tohoto procesu jsou zapojeni: komunikátor (zdroj), sdělení a příjemce (recipient). V momentě, kdy je do této komunikace aktivně zapojeno médium, probíhá proces mediální komunikace. K popisu tohoto procesu se používají různé modely (popisy skutečností).

My pro bližší poznání procesu masové komunikace využijeme tzv. “přenosový model“. Ten publikovali v roce 1949 američtí matematici Shannon a Weaver. Později tento model doplnil jejich kolega Harold Lasswell, podle něž jej někteří autoři odborné literatury a komunikace nazývají.

Shannonův a Weaverův model

5.3. Sdělení

Sdělení je mediální produkt, který má určité charakteristické rysy. Jde o produkt kódování, který je v procesu masové komunikace odeslán prostřednictvím médií příjemcům. Komunikátor nevysílá příjemcům sdělení jen z dlouhé chvíle, ale proto, aby splnil svůj komunikační cíl.

5.4. Dekódování

Dekódování přijatého textu představuje způsob, jakým člověk přijímá a převádí přijaté kódované sdělení. Většina z nás dekóduje přes síto vlastních zkušeností, předsudků a představ. Kvůli nim může být zmařen komunikátorův záměr. Vysílané sdělení si interpretujeme sami, a takto interpretovaný text může při dekodování zcela změnit komunikátorem zamýšlený význam.

5.5. Příjemce sdělení

Příjemcem nebo také adresátem mediálního sdělení v mediální komunikaci je masové publikum. Výraz pochází z latiny a jeho původní význam je veřejnost, stát či obec. V češtině se blíží slovu obecnost. V procesu masové komunikace tento pojem zahrnuje množinu příjemců, která je mnohem rozsáhlejší než jakákoliv skupina, dav nebo dokonce veřejnost.⁸

⁸ Pospíšil, J., Závodová, L. *Mediální výchova*. Computer Media, 2009, (ISBN 978-80-7402-022-3)

6) Mediální komunikace

S vývojem moderních masových médií se vynořila řada nejrůznějších, často nesourodých představ o jejich fungování, roli, postavení i dopadu na jednotlivce i společnost. Dnes-stejně jako v polovině 19. století-vyvolávají média jak naděje, že jsou spasným nástrojem při řešení zásadních společenských problémů, tak nejrůznější obavy z neblahých důsledků, které svým jednáním mohou vyvolat.

V mediální komunikaci se přitom uplatňují všechna pojetí zprostředkování najednou a u jejich jednotlivých projevů v nestejně míře. Masová média podávají svědectví o světě, s nímž jejich konzumenti nemají či nemusí mít vlastní zkušenosti. Média dále přesvědčují o výhodnosti či správnosti určitého chování a o platnosti hodnot a norem a jako vyjednavací umožňují vyjasnění názorů a stanovisek. Kromě toho ještě baví své příjemce, ale mohou je také poučovat, vzdělávat apod.⁹

⁹ Jiráková, J., Kopplová, B. *Média a společnost*. Praha: Portál s.r.o., 2003, 2007, (ISBN 978-80-7367-287-4)

7) Jednotlivá média

7.1. Počítačové hry

Počítače jsou neméně oblíbené jako nástroj pro herní činnosti, zvláště u chlapců. Doposud neproběhl žádný přesvědčivý výzkum účinků počítačových her na psychiku dítěte, nicméně stupeň závislosti pozorované u některých dětí je důvodem k obavám. Jednotlivé počítačové hry se od sebe velice liší svou podobou a obsahem. Možnými účinky příběhů založených na násilí, jež některé z nich obsahují. Současné obavy týkající se účinků těchto her na děti se z části soustřeďují na asociální povahu počítačových oddechových činností. Hraní na počítačích obecně působí odsun dítěte ze společenského kontaktu s druhými lidmi. To může mít důsledky nejen pro sociální učení a pro rozvíjení komunikačních dovedností, ale také pro rozvoj vnímavosti vůči citům a potřebám ostatních. Úbytek hraní na hřištích, který někteří odborníci v oblasti výchovy a vzdělávání pokládají za doložený v současné době zvláště mezi staršími dětmi, může být dalším důsledkem. Stejně jako sledování televize vůbec může i hraní na počítačích bránit rozvoji zrakové představivosti dítěte, neboť tuto schopnost vyžadují počítačové hry jen velice málo.

Počítačové hry mají však i svou pozitivní stránku. Kromě radosti, kterou dětem poskytují, mohou přispívat k rozvíjení určitých myšlenkových dovedností, zdokonalovat reflexy a napomáhat ovládnutí impulsů. Úspěšnost v těchto hrách také může zvyšovat sebedůvěru a sebevědomí dítěte a budovat pozitivní postoj vůči formálnějšímu učení pomocí počítačů. Nejlepší rada, kterou lze v současnosti nabídnout, je založena na prosté úvaze: počítačové hry by neměly zabírat čas dítěte na úkor jiných společensky založených činností. Při výběru her by se mělo postupovat pečlivěji, aby dítě zbytečně netrávilo svůj volný čas činnostmi, které se opakují stále dokola nebo které zobrazují nevhodnou míru fyzického násilí.¹⁰

7.2. Děti a televize

V rámci diskuzí o možném vlivu médií na jedince a na společnost se často objevuje téma vztahu dětí a televize. Děti jsou pokládány za skupinu, na niž mohou média snadno působit a jež se nechá lehce ovlivnit. Protože sledování televize stále patří mezi aktivity, kterým děti věnují nejvýznamnější část svého volného času, předpokládá

¹⁰ Fontana, D. *Psychologie ve školní praxi*. Praha: Portál s.r.o. 1997, 2003, (ISBN 80-7178-626-8)

se, že právě televize je médiem, které děti ovlivňuje nejvíce. Obavy z možného škodlivého vlivu televize na děti začaly narůstat ve chvíli, které se věnují této problematice. Zabývají se tím, jak často a proč děti sledují televizi, jaké pořady volí, jaký vliv má sledování televize na jejich psychický vývoj, na školní úspěchy, jak sledování televize ovlivňuje vztahy v rodině, zda televize v dětech rozvíjí společensky vhodné (či naopak nevhodné) chování, jakým způsobem televize ovlivňuje trávení volného času apod.

Z některých studií vyplývá, že sledování televize může mít na vývoj dítěte škodlivý vliv, spočívající ve faktu, že sledování televize odvádí děti od jiných důležitých aktivit, jako je hra či komunikace s vrstevníky. Upozorňují také na velké množství času, který děti sledováním televize věnují ve srovnání s jinými aktivitami (průměrně 30 hodin týdně). Jiné studie naopak tvrdí, že televize nabízí dětem témata, o nichž si mohou v kolektivu povídat, a tak jim právě poskytuje možnost se v kolektivu uplatnit.

Některé televizní pořady také nabízejí náměty ke hram. Čas strávený u televize je podle některých názorů velmi povrchním ukazatelem, neboť děti se během sledování věnují i jiným činnostem.

Mezi velmi rozšířené patří i názor, že televize neblaze ovlivňuje dětské diváky tím, že z nich činí tupé a pasivní konzumenty toho, co jim televize předkládá. Z jiných studií však vyplývá, že děti nejsou pasivními diváky, že se aktivně rozhodují, čemu budou věnovat svou pozornost, a k pořadům zaujímají nějaký postoj: rozvíjejí si tak kritické myšlení.

Sledování televize také může ovlivňovat rodinné vztahy. V některých rodinách plní televizi funkci jakési "třetí babičky" - rodiče k ní odkládají své děti ve chvílích, kdy se jim nemohou věnovat. Sledování televizní obrazovky také mnohdy vyplňuje chvíle, ve kterých by si rodiče měly se svými dětmi povídat, hrát si s nimi apod. Televize pak do jisté míry supluje rodičovskou úlohu. Podle některých výzkumů, má časté sledování televize neblahý vliv na vzdělání dítěte. Čím více prý dítě sleduje televizi, tím horších výsledků dosahuje ve škole, neboť televize odvádí děti od četby a od učení. Nepodařilo se však prokázat, zda sledování televize je příčinou, či následkem tohoto stavu (protože děti, které nejsou úspěšné ve škole, se na televizi dívají častěji). Děti se mohou z televize

dozvídat řadu zajímavých poznatků, které jim pomáhají jejich vědomosti rozvíjet. Televize jim také zprostředkovává zfilmovaná literární díla. Mimo to nabízí také mnoho informací o tom, jak se oblékat, chovat...Zůstává otázkou, zda jsou tyto informace vhodné, či ne. Sledování televize dětem také dává možnost odreagovat se a bavit.

Odborníci se zabývají celou řadou dalších témat, která se vztahem televize a dětí souvisejí (vliv pořadů s násilným či sexuálním obsahem na dětskou psychiku, sledování televize jako příčina dětské obezity), a na otázku, zda má televize negativní vliv na dětského diváka, odpovídají různými způsoby. Většinou se však shodují v názoru, že případný vliv televize nelze zkoumat odděleně od dalších vlivů, které na děti působí, jako je např. vliv rodiny, školy či prostředí, ve kterém žijí.¹¹

¹¹ Mičienka, M., Jiráček, J. *Základy mediální výchovy*. Praha: Portál s.r.o. 2007, (ISBN 978-80-7367-315-4)

PRAKTICKÁ ČÁST

1.CÍL

Cílem mé bakalářské práce a její praktické části je zjistit, jak děti znají a jak často a do jaké míry se setkávají s různými druhy médií a jak s nimi dokážou pracovat.

Protože již v předškolní vzdělávání se setkáváme s médii a mediální výchovou, měli bychom od začátku dbát na správné základy mediální pedagogiky jako takové, a toto pokládám také za velmi důležitý cíl v oblasti „médií“.

Jako metodu pro zjišťování daného cíle jsem zvolila dotazy, ne však formou dotazníku, ale pouze jako pokládání otázek během daným činností a soukromého zaznamenávání jejich odpovědí. Odpovědi posléze zaznamenávám do grafů, které nám nastíní, jak na tom děti jsou a jak si vedly.

Práce zaznamenává několik postupů, jak s daným tématem „médií“ pracovat, jak je správně využívat, co se jevílo jako nejlepší a nejúčinnější.

Celý výzkum byl založený především na metodě pozorování a zaznamenávání odpovědí na předem položené otázky.

2. POPIS VÝZKUMNÉ SKUPINY A OBJEKTU

2.1. Charakteristika mateřské školy

Pro mou výzkumnou práci jsem si zvolila děti předškolního věku z Mateřské školy Na Sadech v Českých Velenicích, kde momentálně pracuji. Již dříve jsem v této MŠ absolvovala několik souvislých praxí při mém studiu, a proto mi prostředí nebylo nijak neznámé. Ve školce je zapsáno celkem 56 dětí. V každé třídě je 28 dětí.

Mateřská škola leží uprostřed největšího sídliště ve městě v ulici Na Sadech. Školka byla založena v roce 1976. Na její výstavbě se podílelo i několik rodičů, především však na její vybavení. Jejím zřizovatelem je Základní škola České Velenice, dříve to bylo město České Velenice.

V areálu školky najdeme nejen rozlehlou zahradu, ale také hřiště, několik pískovišť, dřevěné domečky, kopec na sáňkování a letní brouzdaliště (bazének). Děti po celý rok mohou tento areál plně využívat.

Celý pobyt dětí ve školce se odehrává v nově vybavených třídách, jelikož tento rok byla dokončena rekonstrukce celé školky. Školka je nejen celá zateplená, ale jsou i nová všechna okna, jsou zrekonstruovány umývárny, školní kuchyně, výtahy, třídy, které jsou klimatizované, jsou v nich nové vytápěné podlahy a nové koberce. Nový je i některý nábytek a to především lehátka dětí, některé knihovny, nábytek a boxy.

Školka je dvoutřídní a dvoupatrová. Každá třída se skládá ze dvou místností a to herny a jídelny. Místnosti jsou nově vymalované, jsou nově vybavené, ve třídách se objevily nové pracovní a herní koutky a to chlapecký koutek, dívčí, hudební, divadelní cvičební, mediální.

Do budoucna se počítá i s otevřením třetí třídy, která bude zřejmě smíšená.

2.2. Charakteristika dětí

Má práce probíhala ve třídě předškolních dětí. Třída je heterogenní (dívky, chlapci) a věk dětí se pohybuje od 5-6 (7) let. Třída byla celkově vyrovnaná jak ve způsobu chování, dosažených znalostí tak i počtem chlapců a dívek. Ve třídě je zapsáno 28 dětí a běžně dochází denně kolem 25 dětí. Předškoláků tento rok v této třídě je skoro polovina a to 13.

3. ZPŮSOB A POSTUP VÝZKUMU

Pro svou práci jsem zvolila metodu výzkumu „příběh“ (smyšlený příběh), který budu po celou dobu vyprávět, nechci poukazovat a pracovat např. s příběhy a pohádkami, které děti znají, ale právě naopak. Aby vše pro ně bylo nové, jako spousta věcí, se kterými se během celého výzkumu setkáme. Nebudou jim to věci zcela cizí, ale možná méně známé.

Další výzkumnou metodou jsou „dotazy, otázky“, které budu dětem během výzkumu pokládat, ale budou zapojeny do příběhu a průběžného dění, ne však samostatně. Záměrem je v dětech nevyvolat dojem, že jsou z něčeho dotazované či vyslychané. Vše je tvořeno hravou formou.

Během celého výzkumu, který potrvá jeden týden, si děti vyzkouší většinu mediálních prostředků jako např. mobilní telefon, televizi, počítač, rádio, noviny. Děti budou pracovat s reálnými věcmi jako je např. video kamera, fotoaparát a jiné, aby se naučily s těmito věcmi zacházet a správně je využívat. Budou vyrábět kulisy jako je kamera, televizní obrazovka a jiné.

Pomocí příběhu se děti dostanou do pro ně neznámého děje, kde budou muset řešit spoustu úkolů, problémů či překážek. Měli by spolupracovat jako skupina, dokázat se domluvit, dohodnout a při tom společně něco získat a dokázat. Pro ně neznámý příběh by je měl přivést k jejich tvořivosti, nápadům jak s příběhem pracovat, umět se projevovat, dokázat sdělit své pocity, umět říci co si myslí atd.

4. CHAKTERISTIKA TÝDENNÍHO VÝZKUMNÉHO BLOKU

Pomocí vyprávěného příběhu, který je pro děti neznámý, bych ráda podpořila a dále rozvíjela jejich fantazii, volnou tvořivost, aby každé dítě se dokázalo zamyslet nad tím, jakým způsobem příběh ztvárnit nebo jak jím proplout.

Děti se velice rádi vyjadřují, rádi nám sdělují a vypravují, k tomu jim chci dát příležitost, ale samozřejmě ne jen během výzkumu, ale i mimo něj. Avšak tady budou mít prostoru pro vyjadřování mnohem více, ne-li nejvíce.

Také by měly děti dokázat sdělovat i své pocity a to nejen ty dobré, ale i špatné. Měly by umět říci, co se jim nelíbí, umět se k danému problému vyjádřit a sdělit svoje pocity. Děti by se měly umět vcítit do dané situace a dokázat udělat nějaká rozhodnutí.

4.1. *Cíl*

- Rozvoj fantazie a tvořivost
- Rozvoj vcítění se, napodobit (námětové hry na něco)
- Rozvoj vlastního vyjádření
- Pomoc při vyjadřování pocitů, nálad
- Seznámit se s technikou, jejími funkcemi, funkcí médií

4.2. *Doba trvání výzkumu*

-jeden týden (pět pracovních dní)

4.3. *Počet dětí*

15-20 (práce ovšem pouze jen s některými, ne s celou třídou, na požádání rodičů, kteří si nepřejí, aby jejich děti byly natáčeny a fotografovány)

4.4. *Věk dětí*

5-6 (7)let

4.5. *Organizace*

Všechny aktivity během mého výzkumu se odehrávají v areálu školky (ve třídě). Nejvíce však v samotné herně třídy, kde jsou veškeré kulisy a vše upraveno na celou činnost.

4.6. *Pomůcky*

Videokamera, kulisy-televizní obrazovka, kamera, papírový karton, výtvarné pomůcky, čepičky různých druhů zvířat

4.7. *Metody*

- Pohybové hry
- Hra v roli, osobnostní, sociální
- Improvizace
- Tvoření živých obrazů
- Pantomima

5. PRŮBĚH ČINNOSTÍ BĚHEM CELÉHO TÝDNE

1.den – Farmář Franta a jeho kamarádi v televizi

Plán :

- Seznámení s farmářem Frantou, který bydlí na farmě, kde má spoustu zvířat
- Formou rozhovoru opakovat s dětmi názvy zvířat, které na jeho farmě žijí
- Vysílání televizních večerních zpráv spolu s Frantou a zvířátky
- Vymýšlení a ztvárnění obsahu televizních zpráv
- Tvorba televizní reklamy
- PH „Hladová televize“

Pomůcky :

kamera, fotoaparát, mikrofon, paravan, zvířecí čepičky, krabice, kartony, výtvarné pomůcky, látky, věci z kuchyně (hrníčky, talířky...), CD s písničkami

Realizace :

První den se děti seznámí s farmářem Frantou, který není ledajaký farmář, ale farmář velice moderní. Franta má na své farmě nejen svá zvířata, ale i věci, bez kterých se neobejde. Moc rád se dívá každý den na televizi a v jedné takové televizi také pracuje. Samozřejmě má doma i počítač, na kterém velice rád píše s ještě radši na něm hraje různé hry se zvířátky. U Franty doma nemůže chybět ani mobilní telefon, protože moc rád každý den volá svým kamarádům. A co potom když si je i moc rád fotí a natáčí. To potom musí mít doma i fotoaparát a videokameru. Tento farmář má zkrátka vše důležité neustále při sobě.

Každé dítě si vybere jakoukoli čepičku znázorňující nějaké zvíře, a potom se Franta všech dětí jako novinář ptá, jaké to zvířátko znázorňuje.

Zvířátka si poté hrají na novináře mezi sebou, ptají se na různé věci, které je právě napadnou a po celou dobu je natáčí pokaždé nějaký jejich kamarád, který bude kameraman. Děti se mezi sebou několikrát vystřídají.

Zvířátka pomáhají Frantovi s televizními novinami, stanou se z nich jeho pomocníci. Děti přispívají svými nápady, vymýšlí si k nim potřebné kulisy a nakonec je i realizují. Nakonec si zkusíme celé televizní noviny odvysílat.

Děti si ještě vyzkouší, jak mohou vytvořit vlastní televizní reklamu. Nejdříve zapřemýšlíme na co všechno reklamy známe, jakou máme rádi, jaká se nám líbí či naopak nelíbí. Potom si děti zkusí takovou reklamu sami udělat, ale nemusí být taková jakou znají, ale úplně nová. Třeba jakou reklamu by chtěli v televizi vidět.

Nakonec si s dětmi zahrajeme hru na „Hladovou televizi“. Vyrobena televizní obrazovka bude domeček, všechny děti budou malé krátké reklamy. Když bude hrát znělka, malé reklamy jsou v akci pobíhají po prostoru, ale jakmile skončí znělka, musí utíkat zpět do televize, protože by je mohl chytit farmář Franta, který nemá reklamy moc rád. Reklama, která bude chycena se stává Frantovým pomocníkem hraje se tak dlouho, dokud nejsou všechny reklamy pochytané.

2.den – farmář Franta, jeho kamarádi a počítačové hrátky

Plán :

- Seznámení s další Frantovou věcí, kterou má rád a to počítač
- Povídání si o tom co všechno děti na počítači znají vyjmenovávání částí počítače
- PH „Na myši ocásky“
- Napodobování všech her, které děti znají (střílečky, logické, omalovánky...)
- Snažit se dětem ukázat hry pro ně nejlepší, jak nejlépe strávit čas na počítači a jak správně dlouho

Pomůcky :

-počítač (notebook), šátky, vše co po třídě najdeme, co nám přijde vhod, zvířecí čepičky, balící papír

Realizace :

Děti si ten den pohrály se všemi počítači, které ve třídě máme. Počítače jim nejsou až tak neznámé, protože nejen že skoro každý z nich ho má doma, ale ve školce máme také počítačový kroužek, který skoro všechny děti navštěvují. Nejen že známe několik výukových programů, ale také si velice rádi pohrajeme nějakou zábavnou hru, kterou si společně najdeme.

Franta dětem povídá, co všechno dělá na počítači rád. Co ho na něm zajímá. Děti se i ptá, co se jak nazývá, může jim lhát a to špatným tvrzením. Ne však všechny děti musí znát vše a tak spolu s ostatními dětmi Franta zbylým dětem napomáhá. Franta si také rád nechá poradit.

Děti v herně poté napodobují, co všechno na počítači znají. Společně si zahrajeme pantomimu, kdy každé dítě znázorní nějakou činnost na počítači a ostatní hádáme. Společně si potom nějakou tu činnost vybereme a společně si ji také zahrajeme jako bychom byli uvnitř toho počítače. Různé přesakovačky, podle toho si také upravíme terén. Bojové hry, logické např. pexeso a jiné. Velká většina dětí má také ráda kreslení na počítači, které si zkusíme kresbou v herně na balící papír.

Zkusíme určit, jaké ty hry jsou pro nás zábavné, které nám něco daly, a zda nás bavilo strávit u těch všech her tak dlouhý čas, který jsme mohli strávit např. venku s kamarády

Nakonec si zahrajeme hru „Na myši ocásky“ (počítačové myši) Děti si strčí za punčocháče šátek jako ocásek. Jejich úkolem bude, aby myši mezi sebou získaly co nejvíce ocásků, protože čím víc jich uloupí, tím delší ocásek bude myška mít. Ty myška, která už ocásek nemá, které ho někdo vzal, vypadává ze hry, protože myška bez ocásku nemůže s počítačem pracovat.

3.den – farmář Franta,kamarádi a jejich kouzelné sluchátko

Plán :

- Bližší seznámení se s mobilním telefonem
- Povídání si o tom k čemu je nám takový telefon dobrý, co s ním děláme
- Ukázky telefonů, které byly již dříve
- PH „Na telefony a sítě“

Pomůcky :

-obrázky telefonů, kouzelné sluchátko, papíry, výtvarné potřeby

Realizace :

Prohlížení si telefonu,povídání si o jeho funkcích, k čemu všemu telefon využíváme. Spolu s dětmi si vezmeme kouzelné sluchátko a každý z nás do něj zavolá svoje přání. Nakonec si dětmi zkusíme to kouzelné sluchátko nakreslit společně. Do tohoto sluchátka si potom kdykoliv kdo bude chtít zavolat.Třeba nějaké to přání, a nebo i to jestli ho něco trápí apod.

S dětmi si potom ukážeme všechny obrázky se starými typy telefonů, aby měly představu o tom, jak dřív vypadaly. Hrajeme si na výstavu, nakonec si s dětmi vybíráme ten, který se každému líbil nejvíc.

S dětmi si nakreslíme telefon, jaký se každému líbil. Můžeme si pro něj vymyslet i jméno. I telefony mají svá jména a my mu nějaké vymyslíme.

Nakonec si s dětmi zahrajeme pohybovou hru „Na telefony a síť“. Jedno dítě bude mobilní síť (nejdříve následuje vysvětlení pojmu, co to ta mobilní síť je) a leží na zemi, nemá spojení s žádným telefonem. Ostatní děti jsou telefony. Síť má za úkol se s telefony spojit a to tak, že se plazí po zemi a musí se nějakého telefonu dotknout. Když se dotkne, telefon se stává také mobilní sítí a je pomocníkem. Takto hra pokračuje až do té doby, dokud nejsou na zemi všechny mobilní sítě. Telefony se však nesmí dát, a jejich úkolem je rychle se pohybovat mezi sítěmi a nenechat se chytit. Na začátku hry, kdy síť spí, leží na zemi a všechny telefony se jí dotýkají prstem. Až se síť vzbudí a bude se chtít s nějakým telefonem spojit, tak všechny telefony utíkají pryč.

4.den – farmář Franta a pomocníci filmařici

Plán :

- Naučit či zopakovat s dětmi zacházení s fotoaparátem a kamerou
- Hraní s dětmi pantomimy, focení živých obrazů (sochy), točení filmu či pohádky
- Výroba filmařské klapky
- PH „Rychlý fotoaparát“

Pomůcky :

-fotoaparát, kamera, papírový karton, dřívka, oblečky, kostýmy, zvířecí čepičky, žíněnka,

Realizace :

S dětmi si nejdříve vyzkoušíme jak fotoaparát, tak videokameru. Při dobrém počasí půjdeme s dětmi také ven, zkusit si vyfotit krajinu.

Ve třídě si s dětmi vytvoříme fotografie z živých obrazů. Děti si vyberou různé oblečky, kulisy, zkrátka vše na co si vzpomenou, co k živému obrazu potřebují. Potom se děti střídají u fotoaparátu a každý z nich si zkusí udělat fotografii. Nakonec po všech činnostech se s dětmi naučíme spojit fotoaparát s počítačem a všechny fotografie si prohlédneme.

S dětmi si poté zkusíme vyrobit filmovou klapku, se kterou si bude moc každý zapracovat a pohrát. Děti se mezi sebou domluví jakou pohádku či film si budou chtít zahrát. Takovou pohádku, kterou znají všechny děti. Většinu času věnujeme nácviku pohádky, kterou si poté celou natočíme a nakonec si ji taky prohlédneme na počítači, aby děti viděly vše, co si pro ten den vyrobily.

S dětmi si nakonec zahrajeme pohybovou hru „Rychlý fotoaparát“, který chce ulovit co nejvíce fotek. Běhá po světě (po třídě) a fotí (chytá) ty nejkrásnější fotky. Jakou fotku (děti) chytí, fotka musí na jeho paměťovou kartu (nejdříve si vysvětlíme pojem paměťová karta), kterou bude znázorňovat žíněnka, na kterou se dítě posadí. Ostatní fotky můžou již chycené osvobodit a jak to si děti vymyslí sami. Např. pohlazením po hlavě, zádech apod.

5. den – farmář Franta a jeho kamarádi píší zpravodaj

Plán :

- Spolu s dětmi budeme vyrábět školkové noviny
- Opakování a připomínání si všech akcí během týdne

Pomůcky :

-videokamera, fotoaparát, mobilní telefon, počítač, oblečky, zvířecí čepičky, pomůcky k pohybovým hrám, papíry, kartony, výtvarné pomůcky

Realizace :

Poslední den si spolu s dětmi připomeneme vše, co jsme za celý týden dělali. Děti budou mít volbu ze všech her co jsme spolu hráli. Mohli bychom si i zahrát pohádku a nakonec bychom mohli pozvat např. jiné pani učitelky, pani kuchařky, pani uklízečky, aby se přišly podívat na naše výtvary, na vytvořené fotografie apod.

Nakonec si s dětmi vyrobíme vlastní školkové noviny a to tak, že děti si vzpomenou, co sem jim během celého týdne nejvíce líbilo a to všechno nekreslí na papír, který poté sešijeme. Můžeme zkusit k tomu udělat nějaké popisky, kdy děti můžou psát na počítači jako, někdo umí nějaké písmenka již napsat, tak je tam také zapojíme. Nakonec mohu pomoci dětem i já vlastními vpisky.

Ihned poté, co noviny děti dokreslí, si zahrajeme na novináře, kteří se ptají na vše důležité co do novin potřebují vědět. Díky tomu u dětí zjistíme, jak na tom s médii jako takovými jsou. Poté některé odpovědi vybereme do našich novin, ale veškeré budou zaznamenány v našich grafech v příloze.

Znění otázek :

- Máš doma televizi?
- Máš jí ve svém pokojíčku?
- Koukáš se na ni rád?
- Máš mobilní telefon?
- Umíš nebo jsi zkusel fotografovat?
- Natáčel jsi už někdy videokamerou?
- Máš doma počítač?

- Hraješ na něm hry?

Noviny si můžeme vystavit v chodbách školky, aby si je měli příležitost prohlédnout i rodiče. Zda se tento způsob výroby novin dětem zalíbí, budeme je moci dělat každý týden, aby maminky či naši blízcí mohli vidět, co děti během celého týdne dělaly.

6. HODNOCENÍ CELÉHO TÝDNE

V tomto hodnocení se zmíním o tom, co se dětem líbilo, co je zaujalo a především jestli jim celé toto téma něco přineslo a dalo.

Děti od samého začátku byly celým tím tématem velice zaujaté, protože i když se doma i ve svém okolí s televizí, počítači a veškerou touto technikou setkávají, bylo to pro ně i tak něco nového. Ve školce si hrajeme a učíme se jiným věcem a technika se natolik nevyzvedává.

Z jejich nadšení bylo patrné, že se jim líbilo i to, že po celou dobu byly do všech činností zapojeny, byly v roli díky zvířecím čepičkám, které mají tak rádi. Snad i proto mě přivedly ne toto téma našeho příběhu.

Připadalo mi, že děti snad nejvíce zaujala videokamera a fotoaparát. Protože právě s těmito věcmi přijdou do styku nejméně. Kdy se doma fotí, tak je to např. když má někdo narozeniny, nebo když se jede na výlet apod. K tomu ještě maximálně fotí maminka nebo tatínek. Je to věc pro ně méně známá. Jako např. videokamera, kterou každý z nás jistě doma nemá. Mohu říci, že ta se jim líbila snad nejvíce. A ještě více se jim líbilo, když se nakonec mohli i prohlédnout.

Další věc, kterou můžeme považovat za úspěšnou jsou noviny. Každý kdo pro ně do školky přišel, měl ihned v ruce jejich vy tvořené noviny. Velice rádi ukazovali, co všechno zvládli, a jak krásně to nakreslili apod.

Jako dobrou věc, která jim něco dala bych řekla, že byl dobrý rozhled, manipulace s veškerou technikou, neostýchavost, pomalý a pěkný přístup ke všem věcem, opatrnost, správné využívání všech těchto věcí, a především jejich využití ve správné míře.

7. ZÁVĚR

V této bakalářské práci jsem se snažila poukázat a připomenout všechna média, kterými jsme v dnešní době obklopeni. Jaký vliv na nás vyvíjejí, kolik jich vlastně známe, jak s nimi umíme zacházet a pracovat.

V praktické části práce jsme se s dětmi seznámili se všemi možnými druhy médií, které děti znají. Práce s nimi byla velmi dobrá, protože to jsou děti předškolního věku a s těmito médii se dnes a denně setkávají. Z činností, které jsme spolu dělali jsem mohla poznat, že činnosti děti velice bavily. Bylo tam spousta pro ně nového. Opět jsem se mohla přesvědčit, že metoda formou příběhu je pro děti této věkové kategorie nejlepší varianta. Děti se velice dobře dokážou vcítit do dané situace a činnosti mnohem lépe, protože je jim to známé. Příběhy, vyprávění, pohádky, velice často a rádi se ztotožňují.

Z celého projektu jsem měla velice kladný pocit z dobře povedené práce a především z toho, že mohu říci, že i děti si to velice užily a zůstaly jim stejně jako mě pěkné vzpomínky.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY

1. Jirák, J.,Kopplová,B. *Média a společnost*.Praha:Portál s.r.o.,2003,2007,(ISBN 978-80-7367-287-4)
2. Pospíšil, J.,Závodová,L. *Mediální výchova*. Computer Media,2009,(ISBN 978-80-7402-022-3)
3. Fontana, D. *Psychologie ve školní praxi*.Praha:Portál s.r.o.1997,2003,(ISBN 80-7178-626-8)
4. Mičienka, M.,Jirák,J. *Základy mediální výchovy*.Praha:Portál s.r.o.2007,(ISBN 978-80-7367-315-4)

PŘÍLOHY

Příloha č.1 – ukázky fotografií dětí při jednotlivých činnostech

Příloha č.2 – ukázky fotografií tvořené dětmi

Příloha č.3 – DVD – videozáznam z jednotlivých činností dětí

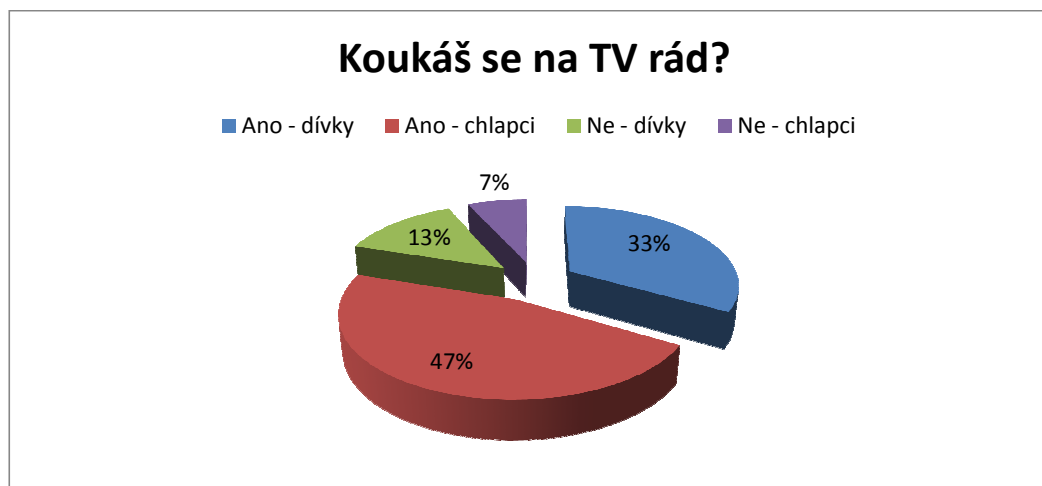
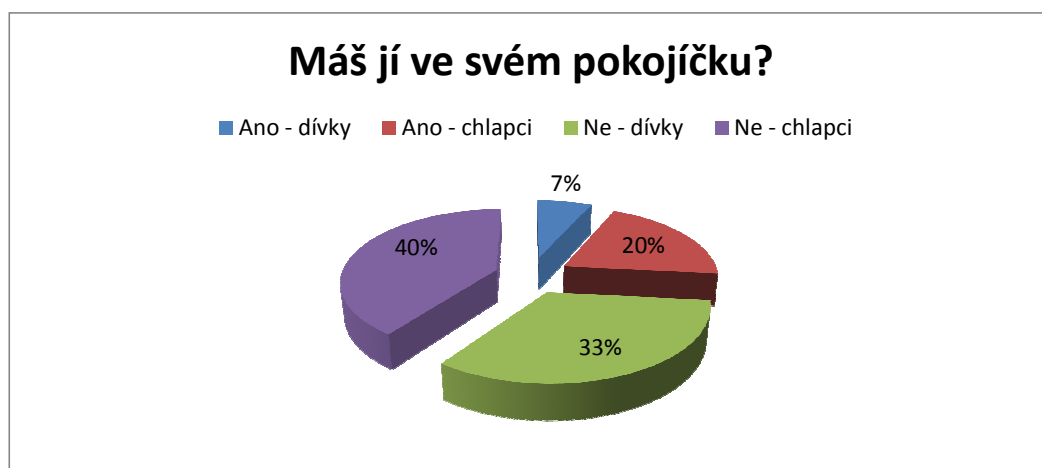
Příloha č.4 – videozáznam tvořený dětmi

Příloha č.5 – ukázka novin tvořených dětmi

Příloha č.6 – ukázky grafů

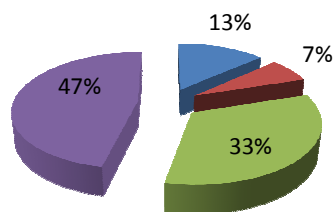
PŘÍLOHY

Dotazováno bylo celkem 15 dětí, z toho 7 dívek a 8 chlapců.

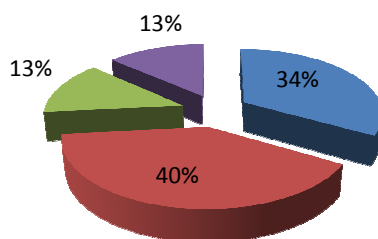
Máš mobilní telefon?

■ Ano - dívky ■ Ano - chlapci ■ Ne - dívky ■ Ne - chlapci

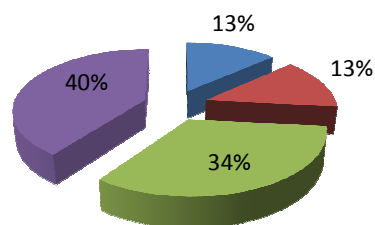
Umíš nebo jsi zkoušel fotografovat?

■ Ano - dívky ■ Ano - chlapci ■ Ne - dívky ■ Ne - chlapci

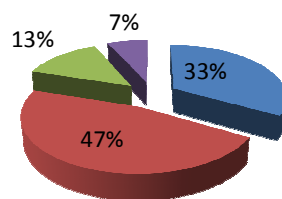
Natáčet jsi už někdy videokamerou?

■ Ano - dívky ■ Ano - chlapci ■ Ne - dívky ■ Ne - chlapci

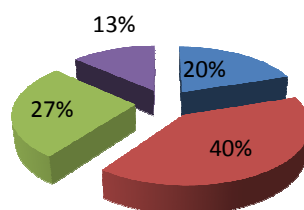
Máš doma počítač?

■ Ano - dívky ■ Ano - chlapci ■ Ne - dívky ■ Ne - chlapci

Hraješ na něm hry?

■ Ano - dívky ■ Ano - chlapci ■ Ne - dívky ■ Ne - chlapci

➤ Zvířátka z farmy
stavějící svou vlastní televizi
„Koza“

➤ Zvířátka při tvorbě
zpravodaje.

➤ Zvířátka telefonují
s kouzelným sluchátkem, do
kterého sdělují svá přání.

Dokonce i voleček měl svá tajná přání.

➤ Také koza měla spoustu svých přání a tak nelenila, a všechna je do kouzelného sluchátka vyzvonila.

➤ Zvířátka a jejich pantomima s počítačovými hrami, které rádi hrají.

➤ Pantomimu
vystřídaly živé
obrazy, které opravdu
velice živé byly.

➤ Společný
pozdrav s farmářem
Frantou z farmy plné
zvířátek. – Pro televizi
„Kozá“ farmář Franta.